

BioBlitz Austerlitz 2022

BioBlitzes » BioBlitz NTKC Austerlitz doel: 300 soorten

Bewerk

2022 Soorten gezien **420** Waarnemingen **691** Waarnemers **16**

Waarneming toevoegen

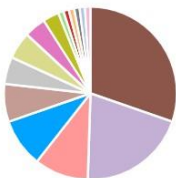
140%, Gefeliciteerd, doel bereikt!

In 2022 doen we een BioBlitz op het terrein Austerlitz van de NTKC. Met deze BioBlitz peilen we hoe het staat met de biodiversiteit van dit NTKC kampeerterrein.

Soorten

Paddenstoelen	128
Planten	86
Nachtvlinders en micro's	42
Vogels	38
Mossen en korstmossen	30

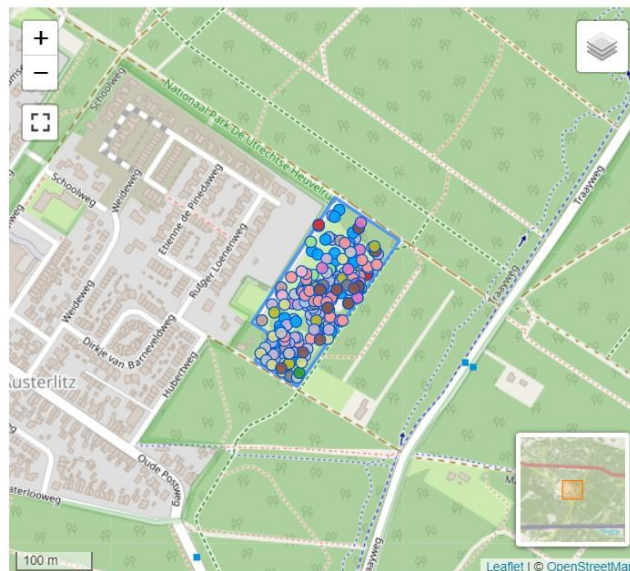
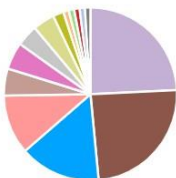
Toon alles



Waarnemingen

Planten	169
Paddenstoelen	165
Vogels	104
Nachtvlinders en micro's	78
Mossen en korstmossen	37

Toon alles



Inleiding

In 2022 is, in navolging van afdeling Nijmegen ([zie verslag 2017](#)) een BioBlitz gedaan op het NTKC-terrein [Austerlitz](#). Een BioBlitz is een (bescheiden) onderzoek naar soorten planten, dieren, schimmels in een bepaalde tijdsperiode. Via de website www.waarnemingen.nl worden de waarnemingen bijgehouden.

Deze BioBlitz is gestart begin 2022 en geëindigd op 31 december. Er hebben 16 leden actief meegedaan en zij hebben 691 waarnemingen ingevoerd en het totaal aantal soorten in dit onderzoek is 420. Alle meldingen zijn terug te vinden via [deze link](#).



Foto terrein Austerlitz

Beschrijving terrein

Het NTKC-terrein bij Austerlitz ligt in het [Nationale Park de Utrechtse Heuvelrug](#) in afwisselend bebost gebied op enkele minuten lopen vanaf het hart van het dorp. Het parkachtige terrein, circa 2 ha groot, bestaat uit graslandjes die door boom- en struikpartijen worden begrensd. Sinds enige jaren wordt het terrein met een groene geluidswal gescheiden van de nieuwbouwwijk.



Foto uitleg en test BioBlitz tijdens voorjaarsledenvergadering afdeling Utrechtse Heuvelrug

Verrassingen BioBlitz

Zoals het vaker gaat in de natuur; altijd kom je onverwachte dingen tegen ... De eerste verrassing was dat op veel bomen struikvormige korstmossen zaten: [Melig takmos](#) en [Eikenmos](#). Een korstmos bestaat uit meerdere organismen: in ieder geval uit een schimmel en een alg. Korstmossen zijn vaak heel gevoelig voor (lucht)verontreinigingen, de condities in Austerlitz zijn blijkbaar goed. Vooral struikvormige korstmossen hebben het moeilijk in Nederland, waarschijnlijk door vervuiling. Melig takmos en Eikenmos zijn in bescheiden aantallen aangetroffen en zorgen samen met andere korstmossen voor een grijsig aspect van veel bomen.



Foto van links naar rechts: Melig takmos, Eikenmos, Goudvink

Het kampeerterrein maakt deel van een groter bos van de boswachterij Austerlitz bij tussen Zeist en Driebergen. Dat is terug te zien in de vogelwaarnemingen: Raaf, Kruisbek, Goudvink; soorten van uitgebreide en wat oudere bossen zoals dat van Austerlitz. [De Raaf](#) is in 1976 geherintroduceerd in Nederland en de eerste broedgevallen waren op de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug. Lang is de soort in de rest van Nederland een zeldzame verschijning geweest; het is altijd verrassend om zijn schorre roep te horen. Kruisbek is vooral een wintergast zoals ook de Keep; beiden zijn in de in de winter op het terrein waargenomen, eerst roepend en daarna in een boomtop.



Foto van links naar rechts: Raaf, Pinksterbloemlangsprietmot, Gelijkde grasuil

Er zijn zo'n 2400 soorten nachtvlinders in ons land; het aantal gemelde soorten in de BioBlitz is relatief laag (42 soorten). De [Pinksterbloemlangsprietmot](#) is een opvallende dag-actieve nachtvlinder met metaalachtige vleugels en hele lange antennes. De soort komt algemeen voor maar gaat achteruit. Een soort die vooral op de zandgronden gevonden wordt is de Gelijkde grasuil. Deze soort staat op de Rode lijst als kwetsbare soort.

Roze pluïjes in het najaar in het gras deden de wenkbrauwen bij de waarnemers omhooggaan; het deed aan suikerspin denken. Het bleek een paddenstoel te zijn met de toepasselijke naam [Warrige graskorstzwam](#). Deze zwam parasiteert op het gras.



Foto Warrige graskorstzwam

Aan de naam 'scarabee' is de Nederlandse naam 'schallebijter' terug te voeren. Op Austerlitz is zowel de [Blauwzwarte schallebijter](#) als de Paarse schallebijter of Paarse loopkever (*Carabus violaceus*) aangetroffen. De Paarse schallebijter (foto onder) is een zeldzame soort die te vinden is in Limburg en de Veluwe. Deze kever jaagt 's nachts; het is een tref als je hem waarneemt! Ook op plantengebied was er een Limburgse verrassing: Bosgierstgras is een algemene soort in de Limburgse bossen maar wordt elders in Nederland veel minder vaak gezien. Tot slot is naast de waarnemingen in de Bioblitz door dorpelingen en kampeerders in de zomer een vos waargenomen. Er zijn ook mollen op het terrein maar die zijn helaas niet gespot. Er gaan ook geruchten dat de wolf is gespot.



Discussie

Veel waarnemingen zijn ingevoerd via de soorten-herkenningsapp [ObsIdentify](#). Dit werkt heel makkelijk: je maakt een foto en de app geeft een suggestie welke soort het zou kunnen zijn. De app komt altijd met een suggestie, ongeacht de kwaliteit van de foto. De waarneming wordt vanzelf opgenomen op de website waarnemingen.nl. In principe worden alle waarnemingen gevalideerd: iemand bekijkt de foto en als de naam overeenkomt met de soort op de foto dan komt er een vinkje. De app is immens populair geworden met het gevolg dat het valideren niet meer bij te benen is. Veel waarnemingen van deze BioBlitz zijn niet gevalideerd. Dat ligt niet alleen aan het team van waarnemingen.nl maar ook aan de waarnemers: niet alle foto's zijn scherp of laten de specifieke kenmerken zien en dan is het onmogelijk om deze te valideren. Ook de niet gevalideerde waarnemingen zijn opgenomen in de soortenlijsten van deze BioBlitz. Dat heeft tot gevolg dat er waarnemingen bij staan die misschien niet kloppen. Wij gaan ervan uit dat dit maar heel beperkt het geval is.

Resultaten

Zestien waarnemers hebben in een jaar tijd 420 verschillende soorten gemeld op terrein Austerlitz. De schimmels, waarvan er zo'n 6000 soorten zijn in Nederland, staan in deze BioBlitz met 127 soorten met stip bovenaan. Een tweede grote groep, de nachtvlinders (2400 soorten in Nederland), is wat minder goed onderzocht. Zij staat op de 3^e plaats met 42 soorten. Het aantal plantensoorten dat is aangetroffen is 86; daar vallen ook bomen, struiken en aangeplante soorten onder zoals rododendron, rimpelroos, kerspruim. Er zijn 38 soorten vogels waargenomen waarvan een aantal overvliegend (Gierzwaluw, Grauwe gans), enkele wintergasten zoals Keep, Kramsvogel, Kruisbek en het grootste deel is broedvogel. De groep kevers herbergt het grootste aantal 'minder algemene' soorten: 8 van de 21 gemelde soorten behoren tot deze categorie (dat is ongeveer 40%). De groep mossen en korstmossen bestaat uit 30 vondsten. Het is eigenlijk principieel onjuist om deze groepen onder één noemer te plaatsen: het zijn totaal verschillende organismen; echter de website veegt deze groepen bij elkaar. Op Austerlitz zijn 19 verschillende korstmossen gevonden en 11 mossen. Daarnaast zijn er nog lijsten van vlinders, libellen, spinnen, vliegen, muggen, wespen, mieren, slakken enz. Alle waarnemingen zijn door waarneming.nl gegroepeerd in soortgroepen. Zie totaallijsten in deze bijlage of op de waarnemingen van de [BioBlitz Austerlitz](#).

Tot slot

Met de BioBlitz maak je inzichtelijk hoe waardevol de NTKC-kampeerterrainen zijn voor de biodiversiteit. Het is goed gesteld met de biodiversiteit op terrein Austerlitz. In deze tijd waarin biodiversiteit zwaar onder druk staat moeten we onze terreinen om die reden ook koesteren! BioBlitz Austerlitz is naar tevredenheid afgerond; op Huizen en Dronten loopt de BioBlitz nog door tot half 2023. Hopelijk zijn er nog meer afdelingen die de uitdaging van de BioBlitz durven aan te gaan!

Remco Jutstra
Karin Koppen